

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 15. prosince 2011 (22.12)
(OR. en)**

18725/11

**Interinstitucionální spis:
2011/0415 (COD)**

**RELEX 1357
FIN 1077
DEVGEN 355
ACP 254
CODEC 2465
CADREFIN 213
COHOM 302
COEST 505
COLAT 45
COMEM 383
ASIE 69
COASI 232
WTO 486**

NÁVRH

Odesílatel: Evropská komise

Ze dne: 9. prosince 2011

Č. dok. Komise: KOM(2011) 842 v konečném znění

Předmět: Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví společná pravidla a postupy pro provádění nástrojů pro vnější činnost Unie

---

Delegace nalezou v příloze návrh Komise podaný s průvodním dopisem Jordiho AYETA PUIGARNAUA, ředitele, pro Uweho CORSEPIUSE, generálního tajemníka Rady Evropské unie.

Příloha: KOM(2011) 842 v konečném znění

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 7.12.2011
KOM(2011) 842 v konečném znění

2011/0415 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**kterým se stanoví společná pravidla a postupy pro provádění nástrojů pro vnější činnost
Unie**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Prioritou Komise v rámci víceletého finančního rámce (MFF) je zjednodušit právní prostředí a usnadnit **dostupnost** pomoci Unie pro partnerské země a regiony, organizace občanské společnosti, malé a střední podniky atd. do té míry, aby přispěly k dosažení cílů nařízení.

Při provádění nových nástrojů by zjednodušené a flexibilní rozhodovací postupy umožnily rychlejší přijímání prováděcích opatření, a tudíž i rychlejší poskytnutí pomoci EU, zejména u zemí zasažených krizí, nacházejících se v situaci po krizi či v nestabilní situaci.

Kromě toho revize finančního nařízení, která je obzvláště významná vzhledem ke zvláštním ustanovením o vnější činnosti, usnadní organizacím občanské společnosti a malým podnikům účast v programech financování, například zjednodušením pravidel, snížením nákladů na účast a urychlením zadávacího řízení. Komise hodlá provádět toto nařízení pomocí nových flexibilních postupů stanovených v novém finančním nařízení.

V této souvislosti Komise navrhuje soubor zjednodušených a harmonizovaných prováděcích pravidel a postupů, které se vztahují na čtyři zeměpisné nástroje, tj. finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci, evropský nástroj sousedství, nástroj předvstupní pomoci a nástroj partnerství, a tři tematické nástroje, tj. nástroj stability, evropský nástroj pro demokracii a lidská práva a nástroj pro spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti. V případě nástroje předvstupní pomoci a evropského nástroje sousedství však zvláštnosti předvstupní a přeshraniční spolupráce budou vyžadovat dodatečná a konkrétní prováděcí pravidla a postupy, které doplní jako *lex specialis* soubor všeobecných předpisů a postupů společného prováděcího nařízení.

Rozhodnutí o Evropském rozvojovém fondu, jakož i rozhodnutí o Grónsku zůstávají mimo oblasti působnosti uvedeného nařízení vzhledem ke specifičnosti jejich mechanismů financování.

2. VÝSLEDKY KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Veřejné konzultace

Komise uspořádala veřejnou konzultaci o budoucím financování vnější činnosti EU mezi 26. listopadem 2010 a 31. lednem 2011. Tato konzultace vycházela z elektronického dotazníku, k němuž byl připojen informační dokument „Jak financovat vnější činnost EU po roce 2013?“. Odpovědi obecně neukazovaly na potřebu podstatné změny stávajících prováděcích mechanismů, ačkoli značná většina respondentů podporovala zvýšení flexibility a zjednodušení při provádění.

Sběr a využití výsledků odborných konzultací

Komise provedla vnitřní přezkum různých zpráv (hodnocení, audity, studie, přezkumy v polovině období). Přezkum se zabýval tím, co fungovalo a co nikoli, a vyvodil ponaučení pro vypracování finančních nástrojů.

Přezkum ukázal, že stávající nástroje přispěly k pokroku směrem k dosažení rozvojových cílů tisíciletí v rozvojových zemích. Podmínky provádění, jako jsou rozpočtová podpora a „celoodvětvový přístup“, umožnily hlubší spolupráci s partnerskými zeměmi a účinnější rozdělení práce mezi dárci prostřednictvím metody spolufinancování.

V rámci přezkumu bylo nicméně zjištěno několik nedostatků. Z posouzení vyplynulo, že současný proces provádění je příliš složitý a v případě potřeby neumožňuje rychlé úpravy. Tyto nedostatky byly tímto nařízením odstraněny.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

Část 5 hlava III kapitola 1 Smlouvy o fungování Evropské unie stanoví právní rámec pro spolupráci s partnerskými zeměmi a regiony. Navrhované společné prováděcí nařízení proto vychází z čl. 209 odst. 1 a čl. 212 odst. 2 Smlouvy a je předloženo Komisi v souladu s postupem stanoveným v článku 294. Jelikož články 310 až 320 Smlouvy o fungování Evropské unie platí rovněž pro Euratom (viz článek 106a Smlouvy o Euratomu), může návrh rovněž zahrnovat provádění finanční spolupráce v rámci nástroje pro spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

není uvedeno

5. HLAVNÍ BODY

(1) Hlava I: Provádění – články 1 až 3

Článek 1 (Předmět a zásady) stanoví cíle nařízení, mezi něž patří vymezení harmonizovaného souboru prováděcích pravidel pro nástroje RELEX, ochrana finančních zájmů Unie a podpora zjednodušení a flexibility při provádění těchto nástrojů.

Článek 2 (Přijímání akčních programů, individuálních opatření a zvláštních opatření) stanoví, že rozhodnutí o financování mají být přijata Komisí ve formě akčních programů vycházejících z víceletých programových dokumentů. Výjimečně mohou být individuální opatření přijata mimo rámec akčního programu, avšak vždy musí k tomuto přijetí dojít v souladu s víceletými programovými dokumenty. V případě neočekávaných a řádně odůvodněných případů může Komise přijmout zvláštní opatření, která nejsou ve víceletých programových dokumentech stanovena. Článek zahrnuje pravidla postupu projednávání ve výborech, jež je třeba dodržovat při přijetí uvedených rozhodnutí, jakož i možné výjimky.

Článek 3 (Podpůrná opatření) definuje druhy výdajů, které představují podporu provádění tohoto nařízení a které mohou být financovány Uníí (např. příprava, sledování, monitorování, audit a hodnocení činností, poskytování informací a komunikační snahy). Tato opatření mohou být financována mimo působnost programových dokumentů.

(2) Hlava II: Ustanovení o způsobech financování – články 4 až 6

Na základě současné praxe a zjištěných potřeb jsou v **článcích 4 až 6** nevyčerpávajícím způsobem uvedeny druhy financování, které mohou být použity v rámci tohoto nařízení. Zavedené změny zohledňují ustanovení posledního finančního nařízení. Zejména článek 4 stanoví inovační nástroje, jako jsou úvěry, záruky, nástroje vlastního kapitálu a nástroje pro sdílení rizik, a popisuje možná opatření týkající se daní, cel a poplatků. Dále stanoví, že opatření uvedená v tomto nařízení může provádět přímo Komise, nebo mohou být prováděna nepřímo tak, že jakýkoliv subjekt nebo osoba uvedená ve finančním nařízení budou pověřeny úkoly plnění rozpočtu. Toto ustanovení rovněž vymezuje způsob spolufinancování (paralelního nebo společného).

Článek 7 (Ochrana finančních zájmů Unie) stanoví opatření na ochranu finančních zájmů Unie a zejména opatření, která jí (zejména Komisi, Účetnímu dvoru a úřadu OLAF) umožní provádět všechny nezbytné kontroly provedených opatření.

(3) Hlava III: Pravidla o státní příslušnosti a původu použitelná pro veřejné zakázky, granty a jiná zadávací řízení – články 8 až 12

Články 8 až 11 (Pravidla o státní příslušnosti a původu použitelná pro veřejné zakázky, granty a jiná zadávací řízení) stanoví podmínky pro přístup k zadávání veřejných zakázek a udělování grantů pro účely provádění nařízení. Navrhovaná ustanovení jsou výrazně zjednodušena a vyjadřují cíl usilovat o poskytování nevázané pomoci. Uvedené články nicméně zavádějí podrobné podmínky pro způsobilost třetích zemí (požadavek na reciprocitu, účast na provádění programu, nezpůsobilost některých zemí atd.) a odpovídající výjimky (nedostupnost poskytovaných výrobků nebo služeb, krajní naléhavost, třístranná spolupráce atd.).

Článek 12 (Hodnocení) zavazuje Komisi k pravidelnému hodnocení výsledků provádění politik a programů, odvětvových politik a účinnosti samotného programování. Všechny příslušné zúčastněné strany budou do tohoto hodnocení zapojeny a hodnotící zpráva bude poskytnuta Radě a Evropskému parlamentu.

(4) Hlava IV: Závěrečná ustanovení (články 13 až 17)

Článek 13 (Dvouletá zpráva) stanoví, že Komise vypracuje výroční zprávu o pokroku a provádění tohoto nařízení. Tato zpráva se předloží Evropskému parlamentu a Radě.

Článek 14 (Výdaje na opatření v oblasti změny klimatu a biologické rozmanitosti) stanoví zvláštní systém sledování založený na metodologii OECD („Ukazatelé z Ria“).

Článek 15 (Výbory) popisuje zapojení příslušných výborů do provádění tohoto nařízení v souladu s novým postupem projednávání ve výborech¹.

Článek 16 (Přezkum a hodnocení nástrojů) stanoví, že do poloviny roku 2018 Komise připraví a předloží hodnotící zprávu o provádění tohoto nařízení Evropskému parlamentu a Radě a případně představí legislativní návrh na zavedení potřebných změn. Obdobně tato zpráva posoudí dopad opatření přijatých na základě tohoto nařízení.

¹ Nařízení (EU) č. 182/2011. Pozorovatel z Evropské investiční banky se může účastnit jednání výboru, pokud se projednávají záležitosti týkající se banky, v souladu s jednacím řádem výboru (viz Vzorový jednacím řád výborů, Úř. věst. C 206, 12.7.2011, s. 11).

Článek 17 (Vstup v platnost) stanoví datum vstupu nařízení v platnost a jeho používání od 1. ledna 2014 bez stanovení data ukončení platnosti.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

kterým se stanoví společná pravidla a postupy pro provádění nástrojů pro vnější činnost Unie

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 209 odst. 1 a čl. 212 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Evropská unie by měla přijmout komplexní soubor nástrojů zahrnující celou škálu politik souvisejících s vnější činností, které vyžadují zvláštní společná pravidla a postupy pro jejich provádění. Jedná se o: nástroj pro rozvojovou spolupráci, evropský nástroj pro demokracii a lidská práva, evropský nástroj sousedství, nástroj stability, nástroj pro spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti, nástroj předvstupní pomoci a nástroj partnerství.
- (2) Tyto nástroje obecně stanovují, že činnosti, které mají být financovány na jejich základě, by měly být předmětem víceletého orientačního programování, které poskytne rámec, podle něhož by měla být přijata rozhodnutí o financování v souladu s finančním nařízením¹ a s postupy stanovenými v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí².
- (3) Rozhodnutí o financování by měla mít podobu ročních nebo víceletých akčních programů a individuálních opatření, jestliže je plánování stanovené v rámci víceletého orientačního programování dodrženo, případně podobu zvláštních opatření, jestliže to vyžadují nepředvídané a odůvodněné potřeby, a podpůrných opatření.
- (4) S ohledem na povahu těchto prováděcích předpisů z hlediska strategického programování a finančního plnění, zejména na jejich rozpočtové důsledky, by pro jejich přijetí mělo být zpravidla použito přezkumné řízení, s výjimkou opatření malého finančního rozsahu. Komise by však měla přijmout okamžitě použitelné prováděcí

¹ Jak je uvedeno v bodu 7 odůvodnění.

² Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13.

akty, pokud se jedná o řádně odůvodněné případy, u nichž je nutná rychlá reakce Unie, vyžaduje-li tak naléhavost a závažnost situace.

- (5) V rozhodnutí o financování by měl být popis každé akce, který upřesní její cíle, hlavní činnosti, očekávané výsledky, budoucí rozpočet a časový harmonogram a opatření pro monitorování výkonnosti, dále schválen v souladu s postupy stanovenými v nařízení (EU) č. 182/2011.
- (6) Pro provádění finančních nástrojů v situacích, kdy je vedením operace pověřen finanční zprostředkovatel, by rozhodnutí Komise mělo zahrnovat především opatření týkající se sdílení rizik, odměny zprostředkovatelům, kteří jsou zodpovědní za provádění, používání a opětovného využití fondů a možných zisků.
- (7) Společný soubor pravidel a postupů by měl být v souladu s finančními pravidly použitelnými na roční rozpočet Unie a stanovenými v nařízení Evropského parlamentu a Rady (dále jen „finanční nařízení“¹). Tento odkaz by měl být připojen v každém případě k nejnovější verzi tohoto platného nařízení, a to včetně odpovídajících pravidel pro provádění finančního nařízení, která Komise přijala².
- (8) Zatímco požadavky na financování vnější pomoci Unie rostou, hospodářská a rozpočtová situace Unie vyžaduje omezení prostředků, které jsou pro tuto pomoc k dispozici. Komise proto musí usilovat o co nejúčinnější využití dostupných zdrojů, zejména prostřednictvím finančních nástrojů, které mají pákový efekt. Tento pákový efekt je posílen tím, že umožní použít a opětovně využít prostředky investované a vytvořené finančními nástroji.
- (9) Finanční zájmy Evropské unie by měly být chráněny prostřednictvím přiměřených opatření v celém výdajovém cyklu, včetně předcházení, odhalování a vyšetřování nesrovnalostí, vymáhání ztracených, neoprávněně vyplacených nebo nesprávně použitých finančních prostředků, a případných sankcí. Tato opatření by měla být provedena v souladu s platnými dohodami uzavřenými s mezinárodními organizacemi a třetími zeměmi.
- (10) Dále je třeba přijmout ustanovení o způsobech financování, ochraně finančních zájmů Unie, pravidlech o státní příslušnosti a původu a o hodnocení nástrojů,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

HLAVA I

UPLATŇOVÁNÍ

Článek 1

Předmět a zásady

¹ Stávající nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (Úř. věst. L 248, 16.9.2002, s. 1).

² Stávající nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002 ze dne 23. prosince 2002 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (Úř. věst. L 357, 31.12.2002, s. 1).

1. Toto nařízení stanoví pravidla a podmínky pro zajištění finanční pomoci Unie na vnější činnost, včetně akčních programů a dalších opatření, na základě těchto nástrojů: nástroj pro rozvojovou spolupráci, evropský nástroj pro demokracii a lidská práva, evropský nástroj sousedství, nástroj stability, nástroj pro spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti, nástroj předvstupní pomoci a nástroj partnerství, dále společně označované jako „nástroje“ a jednotlivě jako „použitelný nástroj“.
2. Komise zajistí, aby jednotlivé činnosti byly prováděny v souladu s cíli použitelného nástroje a v souladu s účinnou ochranou finančních zájmů Unie. Finanční pomoc poskytovaná na základě nástrojů musí být v souladu s pravidly a postupy stanovenými ve finančním nařízení, které poskytuje základní finanční a právní rámec pro jejich provádění.
3. Při uplatňování tohoto nařízení upřednostní Komise, pokud je to možné a vhodné v závislosti na povaze činnosti, použití nejflexibilnějších postupů, aby bylo zajištěno účinné a účelné provádění.

Článek 2

Přijímání akčních programů, individuálních opatření a zvláštních opatření

1. Komise přijme v případě potřeby roční nebo víceleté akční programy vycházející z orientačních programových dokumentů uvedených v použitelném nástroji.

Výjimečně, zejména pokud akční program nebyl dosud přijat, může Komise na základě orientačních programových dokumentů přijmout individuální opatření, a to za stejných pravidel a stejnými postupy, které se používají v případě akčních programů.

V případě neočekávaných a řádně odůvodněných potřeb, okolností nebo závazků může Komise přijmout zvláštní opatření, která nejsou zakotvena v orientačních programových dokumentech. Zvláštní opatření mohou být také použita k usnadnění přechodu od mimořádné pomoci k dlouhodobým rozvojovým operacím, včetně opatření, jejichž cílem je zajištění lepší připravenosti obyvatelstva na zvládání opakujících se krizí.

2. Akční programy a individuální opatření uvedené v odstavci 1, pro které finanční pomoc Unie přesáhne 10 milionů EUR, a zvláštní opatření, pro která finanční pomoc Unie přesáhne 30 milionů EUR, se přijímají v souladu s přezkumným postupem uvedeným v čl. 15 odst. 3.

Tento postup se nevyžaduje u akčních programů a opatření, jejichž hodnota je nižší než hodnoty výše uvedené, a dále u nepodstatných změn. Nepodstatnými změnami se rozumí technické úpravy jako prodloužení prováděcího období, přerozdělování prostředků v rámci rozpočtového výhledu nebo zvýšení či snížení velikosti rozpočtu o méně než 20 % původního rozpočtu, pokud tyto změny nemají podstatný vliv na cíle původního akčního programu nebo opatření. V takovém případě se akční programy a opatření a jejich nepodstatné změny sdělují Evropskému parlamentu a Radě ve lhůtě jednoho měsíce od jejich přijetí.

3. V řádně odůvodněných a naléhavých situacích, jako jsou krize, pokrizové období a nestabilní situace nebo ohrožení demokracie, právního státu, lidských práv nebo základních svobod, může Komise přijmout okamžitě použitelné prováděcí akty, včetně pozměňovacích návrhů stávajících akčních programů a opatření v souladu s postupem uvedeným v čl. 15 odst. 4.
4. U projektů citlivých z hlediska životního prostředí, zejména v případě významné nové infrastruktury, se na úrovni projektu provede vhodné prověření z hlediska životního prostředí, včetně dopadů na změnu klimatu a biologickou rozmanitost a případně se posoudí vliv na životní prostředí (EIA). Strategické posuzování vlivů na životní prostředí (SEA) se případně použije při provádění odvětvových programů. Zajistí se zapojení zúčastněných osob do hodnocení a posuzování vlivů na životní prostředí a přístup veřejnosti k výsledkům.

Článek 3

Podpůrná opatření

1. Financování Unie může pokrýt výdaje na provádění nástrojů a na dosažení jejich cílů, včetně správní podpory spojené s přípravou, návaznými, monitorovacími, auditorskými a hodnotícími činnostmi přímo nezbytnými pro provádění, jakož i výdaje na správní podporu potřebnou k řízení operací financovaných v rámci nástrojů v delegacích Unie.
2. Za předpokladu, že činnosti uvedené v bodech a), b) a c) se vztahují k obecným cílům použitelného nástroje prováděného prostřednictvím dané činnosti, může financování Uní zahrnovat:
  - (a) studie, zasedání, poskytování informací, osvětu, školení, publikační činnost a veškeré další výdaje na správní nebo technickou pomoc nezbytnou pro řízení akcí;
  - (b) výzkumné činnosti a studie o příslušných otázkách a jejich šíření;
  - (c) výdaje spojené s poskytováním informačních a komunikačních činností, včetně komunikace orgánů EU týkající se politických priorit Unie.
3. Podpůrná opatření mohou být financována mimo působnost orientačních programových dokumentů. V případě potřeby přijme Komise podpůrná opatření v souladu s poradním postupem podle čl. 15 odst. 2.

HLAVA II

Ustanovení o způsobech financování

Článek 4

Obecná finanční ustanovení

1. Finanční pomoc Unie může být poskytnuta mimo jiné prostřednictvím následujících typů financování uvedených ve finančním nařízení:

- a) grantů;
- b) veřejných zakázek na služby, dodávky nebo stavební práce;
- c) rozpočtových podpor;
- d) příspěvků na svěřenecké fondy zřízené Komisí;
- e) finančních nástrojů, jako jsou úvěry, záruky, vlastní či kvazivlastní kapitál, investice nebo účasti, a nástrojů na sdílení rizik, případně ve spojení s granty;
- f) podílů nebo kapitálové účasti v mezinárodních finančních institucích, včetně regionálních rozvojových bank.

Finanční pomoc Unie může být rovněž poskytnuta v souladu s ustanoveními finančního nařízení, a to formou příspěvků do mezinárodních, regionálních a vnitrostátních fondů, například těch, které byly založeny nebo jsou řízeny Evropskou investiční bankou, mezinárodními organizacemi, členskými státy nebo partnerskými zeměmi a regiony, aby přilákaly ke společnému financování více dárců, nebo do fondů zřízených jedním nebo více dárci za účelem společného provádění projektů.

2. Pro provádění finančních nástrojů podle bodu e) uvedeného výše a v souladu s čl. 18 odst. 4 finančního nařízení se příjmy a splátky vytvořené jedním finančním nástrojem přidělí odpovídajícímu finančnímu nástroji jako vnitřní účelově vázané příjmy. Pro finanční nástroje zřízené v rámci víceletého finančního rámce 2007–2013 budou tyto příjmy a splátky přiděleny rovnocennému novému finančnímu nástroji na období let 2014–2020.
3. Finanční pomoc Unie provádí Komise podle finančního nařízení přímo prostřednictvím útvarů Komise, delegací Unie a výkonných agentur, nebo nepřímou tak, že subjekty uvedené ve finančním nařízení budou pověřeny úkoly plnění rozpočtu, a to rovněž v rámci sdíleného řízení s členskými státy.
4. Druhy financování uvedené v odstavci 1 a v čl. 6 odst. 1 a způsoby provádění uvedené v odstavci 3 jsou vybírány na základě jejich schopnosti dosáhnout specifických cílů akcí, přičemž se mimo jiné zohledňují náklady na kontroly, administrativní zátěž a očekávané riziko nesouladu. Co se týče grantů, je třeba zvážit použití paušálních částek, paušálních sazeb a stupnice jednotkových nákladů.
5. Akce financované v rámci nástrojů mohou být prováděny paralelním nebo společným spolufinancováním.

V případě paralelního spolufinancování je akce rozdělena do několika zřetelně odlišitelných dílčích složek, z nichž každou financuje jiný partner, který zajišťuje spolufinancování takovým způsobem, že konečné použití finančních prostředků lze vždy identifikovat.

V případě sdíleného spolufinancování sdílejí partneři, kteří zajišťují spolufinancování, celkové náklady na akci a zdroje se slučují takovým způsobem, že není možné identifikovat zdroj finančních prostředků pro konkrétní činnost provedenou jako součást akce.

6. Při použití druhů financování uvedených v odstavci 1 nebo čl. 6 odst. 1 může mít spolupráce mezi Uníí a jejími partnery mimo jiné formu,
- (a) třístranných dohod, jimiž Unie koordinuje s třetími zeměmi svou pomoc partnerské zemi nebo regionu;
  - (b) opatření administrativní spolupráce, jako jsou např. partnerství mezi veřejnými institucemi, místními orgány, vnitrostátními veřejnými subjekty nebo subjekty soukromého práva pověřenými výkonem veřejné služby v členském státě a subjekty partnerské země nebo regionu, jakož i opatření v oblasti spolupráce se zapojením odborníků z veřejného sektoru členských států a jejich regionálních a místních orgánů;
  - (c) příspěvků na náklady nezbytné ke zřízení a spravování partnerství veřejného a soukromého sektoru; a
  - (d) programů na podporu odvětvových politik, kterými Unie poskytuje podporu odvětvovému programu partnerské země;
  - (e) v případě nástroje předvstupní pomoci a evropského nástroje sousedství, formu příspěvků na účast země v programech Unie a agentur.

Článek 5

Daně, cla a poplatky

Na pomoc Unie se nevztahují zvláštní daně, cla nebo poplatky a poskytnutí této pomoci nevede k jejich výběru.

V případě potřeby musí být příslušná ustanovení sjednána s partnerskými zeměmi, aby bylo provádění činností finanční pomoci Unie osvobozeno od daní, cel a jiných poplatků. V jiném případě jsou takové daně, cla a poplatky způsobilé podle podmínek stanovených ve finančním nařízení.

Článek 6

Zvláštní finanční ustanovení

1. Kromě druhů financování uvedených v čl. 4 odst. 1 může být finanční pomoc Unie na základě těchto nástrojů poskytována v souladu s ustanoveními finančního nařízení rovněž prostřednictvím následujících druhů financování:
- (a) v rámci nástroje pro rozvojovou spolupráci a evropského nástroje sousedství – odpuštění dluhů prostřednictvím mezinárodně dohodnutých programů snižování zadluženosti;
  - (b) v rámci nástroje pro rozvojovou spolupráci a ve výjimečných případech v rámci nástroje stability – odvětvových a obecných dovozních programů, které mohou mít podobu:
    - i) odvětvových programů pro dovoz v naturáliích;

- ii) odvětvových dovozních programů poskytujících zahraniční měnu k financování dovozu v daném odvětví; nebo
  - iii) obecných dovozních programů poskytujících zahraniční měnu k financování obecného dovozu širokého sortimentu výrobků;
- (c) v rámci evropského nástroje pro demokracii a lidská práva – přímého zadávání zakázky:
- i) grantů nízké hodnoty pro obránce lidských práv k financování naléhavých ochranných opatření;
  - ii) grantů na financování akcí v nejobtížnějších podmínkách nebo situacích uvedených v čl. 2 odst. 4 evropského nástroje pro demokracii a lidská práva, pokud by zveřejnění výzvy k předkládání návrhů bylo nevhodné. Hodnota těchto grantů nepřekročí 2 000 000 EUR a doba jejich trvání je až 18 měsíců, přičemž může být prodloužena o dalších šest měsíců v případě objektivních a nečekaných překážek při jejich provádění;
  - iii) grantů pro
    - Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva;
    - Evropské meziuniverzitní centrum pro lidská práva a demokratizaci nabízející evropský magisterský studijní program v oblasti lidských práv a demokratizace a stipendijní program EU a OSN a síť partnerských univerzit umožňující získání doktorského vzdělání v oblasti lidských práv, které je plně přístupné pro státní příslušníky třetích zemí.
2. Finanční pomoc Unie v rámci nástroje předvstupní pomoci a evropského nástroje sousedství může být prováděna prostřednictvím sdíleného řízení s členskými státy a nepřímého řízení pro přeshraniční spolupráci v rámci evropského nástroje sousedství za předpokladu, že odvětvová a doplňující pravidla, která vyžaduje finanční nařízení a další příslušná ustanovení, jsou obsažena v aktu v přenesené pravomoci přijatém na základě použitelného nástroje.
3. Rozpočtové závazky na akce v rámci nástroje předvstupní pomoci a evropského nástroje sousedství, jejichž rozsah přesahuje jeden rozpočtový rok, mohou být rozloženy do ročních splátek po dobu několika let.

Článek 7

Ochrana finančních zájmů Unie

1. Komise přijme vhodná opatření, aby zajistila, že při provádění činností financovaných podle tohoto nařízení jsou chráněny finanční zájmy Evropské unie uplatňováním preventivních opatření proti podvodům, korupci a jakýmkoli jiným protiprávním činnostem, prostřednictvím účinných kontrol a v případě zjištěných nesrovnalostí prostřednictvím znovuzískání neoprávněně vyplacených částek, nebo případně prostřednictvím restituce těchto částek v případě, že je příjemcem podpory

stát nebo veřejnoprávní orgán třetí země. Je-li to vhodné, použijí se rovněž účinné, přiměřené a odrazující sankce.

2. Komise a Účetní dvůr jsou zmocněny ke kontrole všech dokumentů a ke kontrole na místě všech příjemců grantů, dodavatelů a subdodavatelů a dalších třetích stran, kteří obdrželi prostředky Unie.

Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) může provádět kontroly a inspekce na místě u hospodářských subjektů, kterých se toto financování přímo nebo nepřímo týká, v souladu s postupy stanovenými v nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96¹, s cílem stanovit, zda došlo k podvodu, korupci nebo jakékoli jiné protiprávní činnosti poškozující finanční zájmy Evropské unie v souvislosti s dohodou o grantu nebo rozhodnutím o přidělení grantu nebo smlouvou týkající se financování ze strany Unie.

Aniž jsou dotčena ustanovení prvního a druhého pododstavce, dohody s třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi, dohody o grantech a rozhodnutí o přidělení grantu a smlouvy, které vyplývají z provádění tohoto nařízení, výslovně zmocňují Komisi, Účetní dvůr a úřad OLAF k provádění těchto auditů, kontrol a inspekci na místě.

HLAVA III

Pravidla o státní příslušnosti a původu použitelná pro zadávání veřejných zakázek, grantů a jiných zadávacích řízení

Článek 8

Společná pravidla

1. Účast na zadávání veřejných zakázek, grantů a na jiných zadávacích řízeních na činnosti financované podle tohoto nařízení ve prospěch třetích stran je otevřena všem fyzickým osobám, jež jsou státními příslušníky způsobilé země, která je pro účely použitelného nástroje vymezena v následujících článcích této hlavy, dále právníckým osobám, které ve způsobilé zemi skutečně sídlí, a mezinárodním organizacím.
2. V případě akcí spolufinancovaných s partnerem nebo prováděných prostřednictvím jednoho z pověřených subjektů v rámci nepřímého řízení nebo prováděných prostřednictvím svěreneckého fondu vytvořeného Komisí v souladu s finančním nařízením se země, které jsou způsobilé podle pravidel tohoto orgánu, jak je stanoveno v dohodách uzavřených s orgánem pověřeným spolufinancováním nebo prováděcím orgánem, nebo jak je stanoveno ve zřizovacím aktu svěreneckého fondu, považují za způsobilé, aniž jsou dotčena zvláštní pravidla stanovená v následujících článcích. Orgán pověřený spolufinancováním nebo prováděcí orgán se kromě toho dohodnou na uplatňování pravidel způsobilosti stanovených v tomto nařízení, jak je upřesněno ve stejných dohodách.
3. V případě akcí financovaných jedním z těchto nástrojů a kromě toho i jiným nástrojem pro vnější činnost, včetně Evropského rozvojového fondu, nebo v případě akcí globální, regionální nebo přeshraniční povahy, které se týkají rovněž přijímacích

¹ Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2.

zemí způsobilých podle pravidel těchto nástrojů, mohou být země, které spadají do jakéhokoli z těchto nástrojů, považovány za způsobilé pro účely této činnosti.

4. Všechny dodávky a zboží zakoupené na základě veřejné zakázky, nebo v souladu s dohodou o grantu, které jsou financovány podle tohoto nařízení, musí pocházet ze způsobilé země. Mohou však pocházet z jakékoli jiné země, pokud je povoleno použití soutěžního vyjednávacího řízení. Pro účely tohoto nařízení je pojem „původ“ vymezen v příslušných právních předpisech Unie o pravidlech původu pro celní účely.
5. Pravidla podle této hlavy se nevztahují na fyzické osoby a ani jim nekladou omezení týkající se státní příslušnosti, pokud jsou tyto osoby zaměstnané způsobilým dodavatelem či případně subdodavatelem, nebo jsou s nimi jinak smluvně vázáni.
6. V případě, že finanční nařízení umožní výběr dodavatele dle vlastního uvážení, dává se přednost, je-li to možné, místním a regionálním dodavatelům.
7. Odchylně od všech ostatních pravidel může být způsobilost vymezená v této hlavě omezena s ohledem na státní příslušnost, umístění nebo povahu žadatelů, vyžaduje-li to charakter a cíle akce a je-li to nutné pro její účinné provádění. Tato omezení se mohou vztahovat zejména na účast na zadávacích řízeních v případě činností v rámci přeshraniční spolupráce.
8. Účastníci zadávacího řízení, žadatelé a uchazeči, kteří získali smlouvu o zakázce, dodržují platné právní předpisy v oblasti ochrany životního prostředí včetně mnohostranných dohod o životním prostředí a mezinárodně sjednaných základních pracovních norem¹.

Článek 9

Nástroj pro rozvojovou spolupráci, evropský nástroj sousedství, nástroj partnerství a nástroj pro spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti

1. Pro financování v rámci nástroje pro rozvojovou spolupráci, evropského nástroje sousedství, nástroje partnerství a nástroje pro spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti jsou způsobilí účastníci zadávacího řízení, žadatelé a uchazeči z následujících zemí:
  - (a) členských států, kandidátských zemí a potenciálních kandidátských zemí uznaných Uníí a členy Evropského hospodářského prostoru;
  - (b) pokud jde o evropský nástroj sousedství, partnerských zemí, na které se tento nástroj vztahuje, a Ruské federace, pokud příslušný postup probíhá v rámci programů spolupráce mezi vícero zeměmi a v rámci programů přeshraniční spolupráce, kterých se účastní;
  - (c) rozvojových zemí a území, jak jsou definovány Výborem pro rozvojovou pomoc Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (dále jen „OECD-

¹ Základní pracovní normy MOP, úmluva o svobodě sdružování a kolektivním vyjednávání, o odstranění nucené a povinné práce, o odstranění diskriminace v zaměstnání a povolání a o zákazu dětské práce.

DAC“), které nejsou členy skupiny G-20, a zámořských zemí a území, na které se vztahuje rozhodnutí Rady [2001/822/ES ze dne 27. listopadu 2001²];

- (d) rozvojových zemí, jak jsou definovány OECD-DAC, které jsou členy skupiny zemí G-20, a dalších zemí a území, pokud jsou příjemci akce financované Uníí v rámci nástrojů podle tohoto článku;
  - (e) zemí, pro které Komise stanoví reciproční přístup k vnější pomoci. Reciproční přístup může být udělen na omezenou dobu alespoň jednoho roku, splňuje-li země podmínky způsobilosti, které jsou stejné pro subjekty z Unie a ze zemí způsobilých podle nástrojů, na něž se vztahuje tento článek. Komise rozhodne o recipročním přístupu a o délce jeho trvání v souladu s poradním postupem uvedeným v čl. 15 odst. 2 a po konzultaci s přijímající nebo dotčenou zemí; a dále
  - (f) členského státu OECD-DAC v případě smluv prováděných v nejméně rozvinuté zemi, jak ji definuje OECD-DAC.
2. Účastníci zadávacího řízení, žadatelé a uchazeči z nezpůsobilých zemí, nebo zboží, jehož původ nespĺňuje podmínky způsobilosti, mohou být Komisí přijaty za způsobilé v případě:
- a) zemí, které mají tradiční hospodářské, obchodní nebo zeměpisné vazby se sousedními přijímajícími zeměmi; nebo
  - b) provádění dohod o třístranné spolupráci s třetími zeměmi; nebo
  - c) naléhavosti nebo nedostupnosti výrobků a služeb na trzích dotyčných zemí, nebo jiných řádně odůvodněných případech, ve kterých by pravidla způsobilosti znemožňovala nebo výrazně ztěžovala realizaci projektu, programu nebo akce.
3. Pro akce prováděné v rámci sdíleného řízení je příslušný členský stát, který Komise pověřila úkoly plnění, oprávněn přijmout jménem Komise za způsobilé účastníky zadávacího řízení, žadatele a uchazeče z nezpůsobilých zemí v souladu s odstavcem 2, nebo zboží, jehož původ nespĺňuje podmínky způsobilosti, v souladu s čl. 8 odst. 4.

Článek 10

Nástroj předvstupní pomoci

1. Pro financování v rámci nástroje předvstupní pomoci jsou způsobilí účastníci zadávacího řízení, žadatelé a uchazeči z následujících zemí:
- (a) členských států, přijímajících zemí, na které se vztahuje nástroj předvstupní pomoci, členů Evropského hospodářského prostoru a partnerských zemí, na něž se vztahuje evropský nástroj sousedství, a

---

² Úř. věst. L 314, 30.11.2001, s. 1.

- (b) dárcovských zemí, pro které Komise stanoví reciproční přístup k vnější pomoci za podmínek uvedených v čl. 9 odst. 1 písm. e).
- 2. Účastníci zadávacího řízení, žadatelé a uchazeči z nezpůsobilých zemí, nebo zboží, jehož původ nesplňuje podmínky způsobilosti, mohou být Komisí přijaty za způsobilé v řádně odůvodněných případech,
  - (a) pokud by pravidla způsobilosti znemožňovala nebo výrazně ztěžovala realizaci akce kvůli nedostupnosti výrobků a služeb na trzích dotyčných zemí, nebo v případě krajní naléhavosti, nebo
  - (b) při provádění dohod o třístranné spolupráci s třetími zeměmi.
- 3. Pro akce prováděné v rámci sdíleného řízení je příslušný členský stát, který Komise pověřila úkoly plnění, oprávněn přijmout jménem Komise za způsobilé účastníky zadávacího řízení, žadatele a uchazeče z nezpůsobilých zemí v souladu s odstavcem 2, nebo zboží, jehož původ nesplňuje podmínky způsobilosti, v souladu s čl. 8 odst. 4.

Článek 11

Nástroj stability a evropský nástroj pro demokracii a lidská práva

- 1. Aniž jsou dotčena omezení vyplývající z povahy a cílů akce, jak je stanoveno v čl. 8 odst. 7, na účast na zadávání zakázek nebo udělování grantů, jakož i na přijímání odborníků se nebudou v rámci nástroje stability a evropského nástroje pro demokracii a lidská práva vztahovat žádná omezení.
- 2. Pro financování v rámci evropského nástroje pro demokracii a lidská práva jsou v souladu s čl. 4 odst. 1 a čl. 6 odst. 1 písm. c) způsobilí tito aktéři a subjekty:
  - (a) organizace občanské společnosti, včetně nevládních neziskových organizací a nezávislých politických nadací, komunitní organizace a neziskové agentury, instituce a organizace v soukromém sektoru a jejich sítě na místní, vnitrostátní, regionální a mezinárodní úrovni;
  - (b) neziskové agentury, instituce a organizace ve veřejném sektoru a jejich sítě na místní, vnitrostátní, regionální a mezinárodní úrovni;
  - (c) národní, regionální a mezinárodní parlamentní orgány, pokud je to nutné pro dosažení cílů tohoto nástroje a pokud nemůže být navrhované opatření financováno z jiného nástroje vnější pomoci Unie;
  - (d) mezinárodní a regionální mezivládní organizace;
  - (e) fyzické osoby, subjekty bez právní subjektivity a ve výjimečných a řádně odůvodněných případech jiné subjekty nebo aktéři, kteří nejsou uvedeni v tomto odstavci, pokud je to nutné pro dosažení cílů tohoto nástroje.

Článek 12

Hodnocení činností

1. Komise provádí pravidelnou kontrolu a přezkum svých akcí a vyhodnocuje výsledky provádění odvětvových politik a akcí a účinnost programování, případně pomocí nezávislých vnějších hodnocení, aby se přesvědčila, zda jsou plněny vytyčené cíle, a mohla navrhnout doporučení pro zlepšení dalších operací.
2. Komise zasílá své hodnotící zprávy pro informaci Evropskému parlamentu a Radě. Členské státy mohou požádat o projednání konkrétních hodnocení ve výborech uvedených v čl. 15. Výsledky se použijí jako zpětná vazba pro sestavování programů a přidělování zdrojů.
3. Komise zapojí ve vhodném rozsahu všechny příslušné zúčastněné strany do fáze hodnocení pomoci poskytnuté Uníí podle tohoto nařízení.

HLAVA IV

DALŠÍ SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 13

Dvouletá zpráva

1. Komise posoudí pokrok dosažený při provádění opatření finanční pomoci přijatých v rámci vnější činnosti a počínaje rokem 2016 předloží Evropskému parlamentu a Radě jednou za dva roky zprávu o provádění a výsledcích a pokud možno o hlavních účincích a dopadech finanční pomoci Unie. Tato zpráva se předkládá rovněž Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.
2. Dvouletá zpráva obsahuje informace o opatřeních financovaných v předešlém roce, o výsledcích kontroly a hodnocení, o zapojení příslušných partnerů a o provádění rozpočtových závazků a prostředků na platby. Posoudí se v ní výsledky finanční pomoci Unie, pokud možno za použití konkrétních a měřitelných ukazatelů její úlohy při dosahování cílů tohoto nařízení.

Článek 14

Výdaje na opatření v oblasti změny klimatu a biologické rozmanitosti

Finanční prostředky přidělené v rámci nástrojů jsou předmětem každoročního systému sledování založeného na metodologii OECD („Ukazatelé z Ria“), který je začleněn do stávající metodologie řízení výkonnosti programů EU, aby bylo možné vyčíslit výdaje vztahující se k opatřením v oblasti změny klimatu a biologické rozmanitosti na úrovni akčních programů, individuálních a zvláštních opatření uvedených v čl. 2 odst. 1 a zanesených do hodnocení a dvouletých zpráv. Odhad celkových ročních výdajů na opatření v oblasti změny klimatu a biologické rozmanitosti bude proveden na základě přijatých orientačních programových dokumentů.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 15

Výbory

1. Komisi jsou nápomocny výbory zřízené na základě nástrojů.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.

Má-li být stanovisko výboru získáno písemným postupem, je tento postup ukončen bez výsledku, pokud tak o tom ve lhůtě stanovené pro vydání stanoviska rozhodne předseda výboru, nebo pokud o to požádá prostá většina členů výboru.

3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Má-li být stanovisko výboru získáno písemným postupem, je tento postup ukončen bez výsledku, pokud tak o tom ve lhůtě stanovené pro vydání stanoviska rozhodne předseda výboru, nebo pokud o to požádá prostá většina členů výboru.

4. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 8 nařízení (EU) č. 182/2011 ve spojení s článkem 5 uvedeného nařízení.

Přijaté rozhodnutí zůstává v platnosti po dobu trvání přijatého nebo pozměněného dokumentu, akčního programu nebo opatření.

Článek 16

Přezkum a hodnocení nástrojů

1. Nejpozději do 31. prosince 2017 vypracuje Komise zprávu o plnění cílů každého z nástrojů prostřednictvím ukazatelů výsledků a dopadů, kterými se měří účinnost využívání zdrojů a evropská přidaná hodnota nástrojů s cílem rozhodnout o obnovení, úpravě či pozastavení určitých druhů činností prováděných v rámci těchto nástrojů. Zpráva se navíc zaměří na možnosti zjednodušení, na vnitřní a vnější soudržnost, na trvalý význam všech cílů, jakož i na to, jak opatření přispívají k dosažení priorit Unie v oblasti inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění. Zpráva zohlední veškerá zjištění a závěry o dlouhodobém dopadu nástrojů.
2. Tato zpráva se předkládá Evropskému parlamentu a Radě a případně bude doplněna o legislativní návrhy, které zavedou potřebné úpravy nástrojů.
3. Hodnoty ukazatelů dne 1. ledna 2014 se použijí jako základ pro posouzení toho, do jaké míry bylo dosaženo stanovených cílů.
4. Od partnerských zemí bude Komise v souladu s mezinárodními závazky týkajícími se účinnosti podpory požadovat veškeré údaje a informace nezbytné k tomu, aby bylo možno kontrolovat a hodnotit dotyčná opatření.

5. Dlouhodobější dopady a udržitelnost účinků nástrojů se hodnotí v souladu s pravidly a postupy použitelnými v dané době.

Článek 17

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost třetím dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Použije se ode dne 1. ledna 2014.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda*